

LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING till
Landstinget med förslag till landskapslag
angående ändring av landskapslagen om land-
skapsunderstöd till medborgar- och arbetar-
institut.

Genom lag den 31 december 1975 (FFS 1078/75) ändrades vissa bestämmelser i rikets lag om statsunderstöd åt medborgar- och arbetarinstitut (FFS 521/62). Lagändringen, som trädde i kraft den 1 januari 1976, syftar till att i vissa hänseenden anpassa bidragsformerna till det system som råder enligt lagen om statsandelar och -understöd åt kommuner och kommunalförbund (FFS 35/73), vilken lag utgör en ramlag för de bidrag och understöd som staten enligt särskilda lagar erlägger till kommunerna.

De bägge ovan angivna rikslagarna motsvaras i landskapet av landskapslagen om landskapsunderstöd till medborgar- och arbetarinstitut (33/63) och landskapslagen om landskapsstöd till kommuner (43/73). Då de motiv som legat till grund för den i riket genomförda lagändringen föreligger även här, föreslås att för uppnåendet av förenämnda syfte erforderliga ändringar företages i landskapslagen om landskapsstöd till medborgar- och arbetarinstitut.

Lagförslaget har uppgjorts så, att det inte medför någon ändring av kostnadsfördelningen mellan landskapet och kommunerna.

Detaljmotivering.

2 §. Ändringarna i paragrafen är av terminologisk och redaktionell art. Sålunda har t.ex. beteckningen "verkliga utgifter" ersatts med begreppet "driftskostnader", varigenom en terminologisk överensstämmelse nåtts med landskapslagen om landskapsstöd till kommuner.

3 §. Även i denna paragraf har i ovan angivet syfte terminologiska ändringar gjorts. Med avvikelse från den i landskapslagen om landskapsstöd till kommuner ingående s.k. nettoprincipen föreslås dock, att elevavgifterna ej skall räknas som avdrag från driftskostnaderna.

4 §. Till de i paragrafen angivna förutsättningarna för erhållande av landskapsstöd föreslås fogat ett tillägg, innehållande en hänvisning till landskapslagen om landskapsstöd till kommuner.

5-6 §§. I paragraferna har gjorts erforderliga terminologiska ändringar, för uppnående av lagändringens huvudsyfte.

6a §. I en ny 6a § föreslås stadgat att beträffande institut som upprätthålles av kommun skall iakttagas förutom bestämmelserna i denna lag även bestämmelserna i landskapslagen om landskapsstöd till kommuner (1 mom.)

Sistnämnda lag berör ej privata institut. Då det är ändamålsenligt att bestämmelserna om stödformerna är enhetliga, föreslås att i paragrafen skall ingå ett stadgande om nämnda lags tillämplighet på privata institut (2 mom.). Ytterligare föreslås att i paragrafen intages en bestämmelse om rätt för landskapsstyrelsen att utfärda allmänna anvisningar om vilka driftskostnader som är erforderliga (3 mom.).

7 §. I paragrafen har gjorts en ändring av terminologisk art.

8 §. I paragrafen stadgas om hur med understödsbelopp skall förfaras då stödet indragits eller då institutet upphört med sin verksamhet. Då i landskapslagen om landskapsstöd till kommuner ingår bestämmelser om förfarandet i dylika fall, föreslås att paragrafen såsom onödig upphäves.

Med hänvisning till det anförda förelägges Landstinget till antagande

L a n d s k a p s l a g

angående ändring av landskapslagen om landskapsunderstöd till medborgar- och arbetarinstitut.

I enlighet med Landstingets beslut

upphäves 8 § landskapslagen den 4 juli 1963 om landskapsunderstöd till medborgar- och arbetarinstitut (33/63),

ändras 2 och 3 §§, inledningssatsen i 4 §, 5 och 6 §§ samt 7 § 1 mom., av dessa lagrum 2 och 3 §§ samt 7 § 1 mom. sådana de lyder i landskapslagen den 23 maj 1974 (55/74), samt

fogas till lagen en ny 6a §, som följer

2 §.

Den som upprätthåller medborgar- och arbetarinstitut beviljas såsom landskapsandel 70 procent av i 3 § avsedda driftskostnader.

Är medborgar- och arbetarinstitut verksamt i avsides belägen trakt eller på mindre bemedlad ort, kan ytterligare beviljas landskapsunderstöd, utgörande högst 15 procent av de i 3 § avsedda driftskostnaderna. Den som upprätthåller institut på annan än ovan avsedd plats kan, om institutets ekonomiska ställning är svag, inom ramen för i ordinarie årsstaten upptagna anslag beviljas landskapsunderstöd, som utgör 15 procent av i 3 § avsedda driftskostnader.

Den som upprätthåller medborgar- och arbetarinstitut, vilket med landskapsstyrelsens samtycke och under dess ledning bedriver experimentverksamhet, kan inom ramen för i ordinarie årsstaten upptagna anslag enligt landskapsstyrelsens prövning beviljas särskilt landskapsunderstöd för experimentverksamhet.

Till driftskostnader som berättigar medborgar- och arbetarinstitut till landskapsandel hänförs i 5 § 1-4 och 6 punkterna landskapslagen om landskapsstöd till kommuner (43/73) avsedda kostnader, med undantag av utgifterna för kost. Till sådana driftskostnader hänförs ytterligare de utgifter som förorsakas av annonser och tryckningsarbeten, som rör institutets verksamhet samt de i 5 § 5 punkten nämnda lag avsedda kostnader, som förorsakas av rektors resor inom institutets verksamhetsområde, lärares och föreläsares resor och dagtraktamenten samt de inom avsides belägna skärgårdsområden bosatta studerandenas kostnader för resor inom institutets verksamhetsområde enligt grunder, som fastställles av landskapsstyrelsen.

Med avvikelse från stadgandena i 7 § landskapslagen om landskapsstöd till kommuner räknas elevavgifter icke såsom avdrag från i 1 mom. avsedda driftskostnader.

Såsom avsides belägna skärgårdsområden anses Brändö, Föglö, Kumlinge, Kökar, Sottunga och Vårdö kommuner i sin helhet. Landskapsstyrelsen kan besluta att även viss del av till annan kommun hörande skärgårdsområde skall anses såsom avsides beläget.

4 §.

Utöver vad i landskapslagen om landskapsstöd till kommuner är stadgat är förutsättning för beviljande av landskapsandel och -understöd samt räntestödslån:

- - - - -

5 §.

Den som upprätthåller medborgar- och arbetarinstitut beviljas i 2 § stadgad landskapsandel till fullt belopp, såvida institutet verkat under en tid av minst två år. Den som inrättar nytt institut beviljas under de två första verksamhetsåren såsom landskapsandel hälften av nämnda landskapsandel. Dock kan landskapsstyrelsen, om institutets ekonomiska ställning är svag, bevilja landskapsandel till fullt belopp redan från början.

6 §.

Den som upprätthåller medborgar- och arbetarinstitut kan, inom ramen för i landskapets ordinarie årsstat upptaget anslag, beviljas landskapsunderstöd och räntestödslån för de anläggningskostnader som avses i 3 § 3-7 punkterna landskapslagen om landskapsstöd till kommuner.

6a §.

Utöver vad i denna lag är stadgat iakttages beträffande erläggande av landskapsandelar och -understöd till institut, som upprätthålles av kommun eller kommunalförbund, vad i landskapslagen om landskapsstöd till kommuner är stadgat.

Vad i 1 mom. är stadgat gäller i tillämpliga delar av annan än kommun eller kommunalförbund upprätthållet medborgar- och arbetarinstitut. Med landskapsandel, som beviljas sådant institut, avses i denna lag landskapsunderstöd, som med stöd av lag erlägges för driftskostnader, förorsakade av uppgift som ankommer på läroanstalten.

Landskapsstyrelsen kan utfärda allmänna anvisningar om när i 3 § avsedda driftskostnader, på sätt som avses i 8 § 1 mom. landskapslagen om landskapsstöd till kommuner, bör anses vara erforderliga för att uppgiften skall bli behörigen fullgjord.

7 §.

Understiger antalet studerande vid medborgar- och arbetarinstitut, som erhåller landskapsandel eller -understöd, under två på varandra följande år det i 4 § 10 punkten stadgade antalet, skall det underställas landskapsstyrelsens prövning, huruvida och i vad mån för institutets verksamhet fortfarande skall beviljas landskapsandel och -understöd.

- - - - -

Denna lag tillämpas från och med den 1 januari 1976.

Mariehamn, den 26 mars 1976.

L a n t r å d

Lagberedningssekreterare

Alarik Häggblom

Christer Jansson.